

[Boligministeren.]

der os til hinanden, om de løsninger, vi vil gennemføre. Det er nævnt både af hr. Svend Jakobsen og af hr. Dahlgaard.

Jeg skal i øvrigt nøjes med meget få bemærkninger. Jeg lyttede med megen interesse til hr. Bendix' Guldbergeitater, men jeg har nævnt, hvilke betydelige ændringer dette samfund er undergået, og jeg vil stadig væk fastholde, at de måneder, vi har bag os, var lidet egnede til at lave voldsomme ændringer i vort samfund.

Hovedanken imod os, der har et fælles ansvar for boligpolitikken, er, at en lang række personer i dette land — og de tælles i hundredtusinder — har handlet i overensstemmelse med den lovgivning, som vi næsten alle har stemt for, har bygget parcelhuse f. eks. under vilkår, hvor der var rentefradragsret, altså under vilkår, hvor det i realiteten var andre personer, der betalte en del af den reelle leje for disse boliger. Derfor kan det ikke nytte, at man med vold og magt vil slå kraftspring i dansk boligpolitik, for disse folk har disponeret og har handlet således i tillid til, at vi var nogle ordentlige mennesker.

Hr. Henning Philipsen kender udmærket godt svaret på en del af de spørgsmål, han har stillet. Jeg har svaret i folketingets boligudvalg og i en tale for nylig i Ålborg under et møde, som hr. Henning Philipsen overværede, og hvor han i øvrigt tog meget livlig del i diskussionen.

Må jeg sige én ting om den sætning om øget selvfinansiering, som man graver i. Hvis jeg ser tilbage over en årrække, må jeg konstatere, at det almenyttige boligbyggeri, som jeg mener bør opretholdes — så kan vi være uenige om i hvor stort et omfang — har undergået en udvikling, hvorved det år for år er blevet stadig mere afhængigt af tilskud fra det offentlige under forskellige former. Vi har at gøre med en boligmasse, der rummer ikke mindre end 240.000 lejligheder. På denne baggrund er det, jeg har bedt diverse personer overveje, om de ikke kan se skriften på væggen, hvis denne linje skal fortsætte. Det, jeg forestiller mig, er ingen kolbøtte eller kovending, men det er en kursændring, forstået således, at denne boligmasse også i nogen grad kan bidrage til at frembringe de kapitaler, som er nødvendige for at få foretaget nybyggeri.

En af de skavanker, som jeg ser klarest, er den, at vi forestiller os, at nyinvesteringer i boliger kan forrentes og afdrages. Der er næsten ingen samfundsområder, hvor dette kan ske. Heller ikke nye fabrikker osv. kan forrente og afdrage sig selv. Man opsamler egenkapital til starten. Hvad gør vi, når det drejer sig om det almenyttige boligbyggeri? Vi forventer, at det sågar kan forrente de lån, det må optage for at projektere. Det er ud fra dette synspunkt, jeg har sagt, at en vis kursændring i tankegangen var nødvendig.

Jeg har i hvert fald ikke forestillet mig, at man skulle aktivere afdrag, som hr. Henning Philipsen siger. At aktivere afdrag må vel oversættes ved, at man skal optage lån på den plads, som afdragerne efterlader, men det betyder jo, at vi forøger den flod af obligationer, som flyder stærkt nok i forvejen.

Må jeg slutte med at sige tak for tilslutningen til de to forslag og tilsige medvirken til forsøg på at skabe, ikke en varig boligløsning, der kan stå i mange år, som hr. Arne Bjerregaard siger, så ambitiøse tror jeg ikke vi skal gøre forsøg på at være, men kan vi få en boliglov op at stå, der pø om pø bringer os i den rigtige retning, vil jeg være tilfreds. Vi skal ikke sætte ambitionsniveauet højere, for mere evner vi ikke at gennemføre.

Svend Jakobsen (S):

Jeg skal gøre nogle ganske få bemærkninger. Jeg vil gerne sige til fru Kirsten Jacobsen, som henviste til målsigtet med boligforliget af 1966, det frie boligmarked i løbet af 8 år, at den lovgivning, man gennemførte dengang, hvilede på nogle forudsætninger, herunder en forudsætning om et renteniveau på omkring 6½ pct., en forventning om stagnerende grundpriser, stagnerende byggeomkostninger osv. Ingen af disse forudsætninger, som lovgivningen blev tilrettelagt på, har holdt, og det er en hovedårsag til, at vi ikke nåede så langt frem, som vi havde håbet, eller som de, der var med til at gennemføre lovgivningen i 1966, havde håbet. Derfor har vi også i de drøftelser, vi er gået ind i omkring boliglovgivningen, forudsat, at vi ikke skulle bygge denne lovgivning op omkring nogle forventninger til en fremtidig udvikling. Det tror jeg er noget centralt i de